

Radca prawny Mateusz Płudowski

UCHWAŁA SN – CZY JEST POTRZEBNA?

W oczekiwaniu na uchwałę SN, przeniesioną na dzień 13 kwietnia 2021 r., warto zastanowić się czy jest ona niezbędna do podjęcia decyzji o pozwaniu banku. Dotychczasowe orzecznictwo sądów jest bowiem zdecydowanie korzystne dla konsumentów.

Jeszcze przed przełomowym wyrokiem TSUE z 03 października 2019 r., SN ocenił w dwóch wyrokach, że klauzule przeliczeniowe są abuzywne (wadliwe) w sposób oczywisty, a skutkiem ich wyeliminowania jest dalsze związanie stron umową kredytu w złotych oprocentowaną stawką LIBOR, czyli tzw. odfrankowanie umowy. Powyższe wyroki stały się załączkiem zmiany orzecznictwa, które coraz częściej zwracało uwagę, że działania sądu w razie stwierdzenia niedozwolonych klauzul mają mieć charakter sankcyjny, czyli odstraszać banki przed wprowadzaniem tego rodzaju zapisów w przyszłości.

Wyrok TSUE potwierdził zasadność stanowiska kredytobiorców w sporach z bankami wskazując, że umowa może zostać uznana za nieważną, a sąd krajowy nie może zastępować klauzul przeliczenio-

wych innymi zapisami, np. średnim kursem NBP. Ważne są również orzeczenia SN wyjaśniające w jaki sposób interpretować wyrok TSUE, albowiem banki przedstawiały to rozstrzygnięcie jako korzystne dla siebie. W wyroku z 29 października 2019 r. IV CSK 309/18 oraz z 27 listopada 2019 r. II CSK 483/18 SN uznał za właściwe tzw. odfrankowanie umowy. Równoległe sądy powszechne coraz częściej przyjmowały inny korzystny dla kredytobiorców skutek wyeliminowania klauzul przeliczeniowych, czyli nieważność umowy. Taką ocenę przedstawił SN w wyroku z 11 grudnia 2019 r. V CSK 382/18.

Wobec powyższego na chwilę obecną, uwzględniając żądania konsumentów, sąd ma dwie możliwości: odfrankowanie kredytu lub stwierdzenie jego nieważności. W tym drugim wypadku umowa może zostać rozliczona według dwóch wykluczają-

cych się teorii: dwóch kondykcji lub salda. Według pierwszej, kredytobiorca może dochodzić zwrotu wszystkich rat wpłaconych do banku, nawet jeżeli sam nie spłacił jeszcze całego otrzymanego kapitału. Według drugiej, roszczenie posiada tylko ta strona umowy kredytu, która na dzień wydania wyroku, wpłaciła na rzecz drugiej strony więcej, przy czym kwota roszczenia obejmuje jedynie różnicę.

W najnowszym wyroku z 16 lutego 2021 r. III CZP 11/20 SN za właściwą przyjął teorię dwóch kondykcji, która jest bardziej korzystna dla kredytobiorców, ponieważ ułatwia rozliczenie z bankiem po prawomocnym zakończeniu sprawy.

Zapowiadana uchwała SN ma na celu ujednolicenie orzecznictwa, tak aby kredytobiorcy we wszystkich częściach kraju mogli oczekiwać takiego samego rozstrzygnięcia w swoich sprawach. Możliwe jednak, że zostanie ona ponownie odroczone. Dlatego raz jeszcze warto podkreślić, że aktualne orzecznictwo sądów w sporach z bankami jest na tyle korzystne, że wydaje się być wystarczające do podjęcia decyzji o pozwaniu banku. ■

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO
MATEUSZ PŁUDOWSKI

www.kppp.pl